

**Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukion
opinto-opas**

2019- 2020

Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukion opinto-opas

Yhteystiedot

Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukio
Länkipohjantie 64
17800 Kuhmoinen
lukio@kuhmoinen.fi

vs. rehtori Juha Nupponen
koulusihteeri Tiina Hämäläinen
vt. opinto-ohjaaja Jari Räsänen
opettajat

puh. 040 561 8210
puh. 040 534 1661
puh. 040 359 4546
puh. 040 712 2657

sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kuhmoinen.fi

Opinnot

Lukio pyrkii tarjoamaan mahdollisimman hyvät edellytykset monipuoliselle oppimiselle ja jatko-opinnoille. Opiskelun onnistuminen on opiskelijasta itsestään kiinni. Lukiossa opiskelu antaa enemmän valinnan mahdollisuuksia ja huomioi aikaisempaa paremmin opiskelijan opiskelutoivomuksia mutta lisääntyvä joustavuus tuo vastaavasti mukanaan kasvavaa omakohtaista vastuuta opiskelusta.

Lukio-opintojen onnistuminen edellyttää motivoitunutta asennetta, omatoimisuutta ja yhteistyökykyä.

Lukion eri oppiaineiden opinnot jaetaan pakollisiin, syventäviin ja soveltaviin kursseihin. Syventävät kurssit ovat pakollisiin oppiaineisiin liittyviä jatkokursseja. Soveltavat kurssit ovat ns. koulukohtaisia kursseja (esim. ratsastuslinjan kurssit) tai kursseja, jotka sisältävät aineksia eri oppiaineista.

Opiskelijan tulee suorittaa vähintään 75 kurssia, joista 47 – 51 on pakollisia ja vähintään 10 syventävää kurssia.

Lukio suoritetaan tavallisimmin kolmessa vuodessa, mutta enintään neljässä vuodessa, ellei rehtori perustellusta syystä myönnä lisää aikaa. Erityisesti viimeistä vuotta käyvien opiskelijoiden on itse huolehdittava, että he ovat suorittaneet vähintään 75 kurssia. Ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden vuotuista kurssimäärien kertymistä.

Jaksotus ja koeviikko

Lukiomme on kurssimuotoinen ja koulutyö on jaksotettu viiteen suunnilleen yhtä pitkään jaksoon.

Jokaisen aineen oppimäärä on jaettu kursseihin. Kurssit ovat itsenäisiä kokonaisuuksia ja vaihtuvat pääsääntöisesti aina uuden jakson alussa. Et siis saa samaa lukujärjestystä koko vuodeksi, vaan se vaihtuu aina uuden jakson alussa.

Jaksojen vaihtuessa koulussa järjestetään koejakso, joka kestää 3-7 työpäivää. Koepäivinä aamupäivän kokeet alkavat yleensä klo 8.10 tai 9.00 ja päättyvät 11.45. Kokeesta saa poistua aikaisintaan 10.30. Iltapäivän kokeet alkavat klo 12.15, poistua saa aikaisintaan klo 13.45. Kutakin koetta varten voidaan järjestää kertaustunteja sekä palautustunteja koeviikon aikana. Opettajat ohjeistavat valmistelutuntien aikataulut. Varsinainen opetus aloitetaan kunkin vuosiluokan koeviikon viimeisen kokeen jälkeen klo 12.15.

Työjärjestykset suunnitellaan opiskelijoiden valintojen perusteella. Valintojen laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi aivan kaikkia toiveita ei voida aina toteuttaa. Näin opiskelijalla voi olla samassa palkissa osin päällekkäisiä valintoja.

Jos opiskelussa tulee päällekkäisiä, yhtäaikaista kursseja, järjestelyistä on aina sovittava opettajien kanssa. Tämä tilanteessa, jossa aiot osallistua kummankin kurssin lähiopetukseen.

Periaatteena ovat:

1) pakolliset ja syventävät kurssit etusijalla soveltaviin kursseihin nähden

- 2) joustavat järjestelyt ovat riippuvaisia opiskelijan mahdollisuudesta selviytyä kursseista normaalisti
- 3) liikunnassa pääsääntöisesti aina lähiopetusta
- 4) kielissä päällekkäisiä kursseja vain pakottavissa tapauksissa.

Kurssi

Yksi kurssi kestää noin 28 - 35 oppituntia. Kurssin lähiopetus on pääsääntöisesti 5 t / viikko, hajautettuna sekä osin itsenäisinä järjestetyissä kursseissa 2 - 3 tuntia / viikko.

Tuntijakoon kuuluu kaikille pakollisia, syventäviä ja soveltavia kursseja. Jokaisen opiskelijan tulee lukion aikana suorittaa vähintään 10 syventävää kurssia.

Oman lukion soveltavat kurssit päätetään opiskelijoiden valintojen perusteella.

Kurssivalikoiman lisäämiseksi osa kursseista pannaan toimeen vain joka toinen tai kolmas vuosi. Keskustele opinto-ohjaajan kanssa opintojen kokonaisuudesta sekä kurssimuutoksista.

Kurssin arviointi

Kurssi suoritetaan, ellei muutoin ole erikseen sovittu, osallistumalla oppitunneille, tekemällä kurssin aikana annetut tehtävät sekä suorittamalla mahdollisen kurssikoe.

Kaikki lukion kurssit arvioidaan tosistaan riippumatta. Kurssiarvosanat ovat opiskelijoiden nähtävillä Wilmassa yleensä noin viikko jakson päättymisen jälkeen.

Pakolliset ja lukion opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin (4-10) lukuun ottamatta opinto-ohjaus ja teemaopinnot (suoritusmerkintä). Arvosana 4 merkitsee hylättyä suoritusta. Soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä suoritettu/hylätty.

Kesken olevasta kurssisuorituksesta merkitään oppilashallintojärjestelmään SK (=suoritus kesken). Kesken oleva kurssi on täydennettävä seuraavan jakson aikana. Keskeytetystä kurssista merkitään oppilashallintojärjestelmään K (=keskeytynyt).

Kurssiarvosanaa ei anneta opiskelijalle, joka ilman hyväksyttävää syytä on ollut poissa kurssin oppitunnilta tai muuten laiminlyö opiskelunsa. Poissaoloja (5h/vk kontaktiopinnot) ei saa olla enemmän kuin kuusi oppituntia, hajautetuissa tai osin itsenäisinä järjestetyissä kursseissa vähemmän. Oppilaan arvioimatta jättämisestä päättää aineenopettaja.

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaisista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain kaksi kurssia.

Itsenäinen opiskelu

Lukion yhtenä tehtävänä on tukea opiskelijan opiskeluvalmiuksia ja oppimistaitoja. Tämä edellyttää monipuolisten ja vaihtelevien opetus- ja työskentelymenetelmien käyttöä. Opiskelun itsenäisyys ja joustavuus kuuluvat yhtenä osana lukion työtapoihin. Itsenäinen opiskelu tarkoittaa yleensä opiskelua ilman muodollista lähiopetusta. Se voi koskea kokonaista kurssia, lyhyempää opiskelukokonaisuutta tai näiden osia. Itsenäisyys merkitsee tällöin opiskelijan oman toiminnan tavoitteellista suunnittelua ja toteuttamista sekä itsearviointia opiskelun aikana. Erityisesti itsenäinen opiskelu edellyttää vastuun ottamista omasta toiminnasta ja sen tuloksista.

Luvan kokonaisen kurssin itsenäiseen opiskeluun myöntää aineenopettajan suosituksesta rehtori. Opiskelijan on siis neuvoteltava itsenäisistä opinnoista ensin aineenopettajan kanssa.

Lukio-opetusta järjestetään myös verkkokursseina. Tämä vaihtoehto sopii mainiosti opiskelijoille jotka haluavat suorittaa vähän valittuja

kurseja tai joilla on paljon valintoja. Verkkokurssit sovitaan tapauskohtaisesti opinto-ohjaajan ja rehtorin kanssa.

Opiskelu muissa oppilaitoksissa

Lukion opiskelija voi osallistua muissa oppilaitoksissa järjestettävään opetukseen ja lukea näissä suoritettut opinnot hyväkseen, jos ne tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään ovat lukion opetussuunnitelman mukaisia. Rehtori hyväksyy opetussuunnitelman periaatteiden mukaisesti hyväksi luettavat kurssit opinto-ohjaajaan suosituksesta.

Etenemiseste

Opiskelijalle syntyy etenemiseste, mikäli kyseisessä oppiaineessa on pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kaksi peräkkäistä hylättyä arvosanaa. Etenemisesteestä huolimatta opiskelija saa vielä aloittaa seuraavan kurssin opiskelun, jos muutoin koko lukion oppimäärän suorittaminen viivästyisi kohtuuttomasti. Tukiopetus on pakollista ennen uusintakuulusteluun menoa.

Etenemiseste poistuu, mikäli vähintään toinen kurseista suoritetaan hyväksytysti.

Uusintakuulustelu

Opiskelijalla, joka on saanut hylätyn kurssiarvosanan, on oikeus enintään kaksi kertaa osallistua kurssin uusintakuulusteluun. Jos opiskelija on kahdessa uusintakuulustelussa saanut oppiaineen kurssista hylätyn arvosanan, on hänen osallistuttava kurssin opetukseen. Lisäksi oppilaalla on oikeus osallistua kerran kurssin uusintakuulusteluun, vaikka hän on saanut kurssista hyväksytyn arvosanan. Jos uusintakuulustelussa saatu arvosana on parempi kuin entinen, merkitään uusintakuulustelussa saatu arvosana kurssin arvosanaksi.

Uusintakuulustelut ovat koulupäivän päätteeksi - yleensä klo 15 - 18.00 pari viikkoa koeviikon jälkeen.

Oppiaineen arviointi

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvona.

Oppiaineen arvioinnin korottaminen on määritelty lukion opetussuunnitelmassa luku 6.3.

Aineen oppimäärä on hyväksytysti suoritettu, jos vähintään 2/3 opiskelijan opinto-ohjelmansa mukaisista pakollisista ja syventävistä kursseista on hyväksytysti suoritettu.

Mainituissa opinnoissa opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskeltuja kursseja ja joista enintään voi olla hylättyjä kursseja

1 - 2 kurssia	0
3 - 5 kurssia	1
6 - 8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaine arvioidaan, kun kaikki siihen liittyvät kurssit on arvioitu.

Suulliset kuulustelut

Opiskelijalla on mahdollisuus osallistua eri oppiaineiden suullisiin kuulusteluihin eli tentteihin ennen päättötodistuksen saamista. Suullisiin kuulusteluihin voi sisältyä myös kirjallisia tehtäviä. Mikäli opiskelija osoittaa näissä kuulusteluissa suurempaa kypsyyttä ja oppiaineen

hallintaa, kuin kurssien arvostelusta määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, tulee arvosanaa korottaa.

Opiskelija voi osallistua kuulusteluun myös ilman aietta korottaa päättöarvosanaa. Tenttejä ei voi uusida.

Tukiopetus

Oppimisvaikeuksien esiintyessä opiskelijalla on oikeus saada tukiopetusta. Opiskelijan on itse hakeuduttava tukiopetukseen ottamalla yhteyttä kyseisen oppiaineen opettajaan. Tukiopetusta ei anneta, jos opiskelija on laiminlyönyt opiskelunsa.

Tukiopetus on järjestettävä opiskelijan hyppytunnille tai muuten oppitunnista vapaalle ajalle, ellei se ole mahdotonta. Jos opiskelijalla on etenemiseste, hänen on osallistuttava tukiopetukseen ennen uusintakuulustelua.

Opinto-ohjaus

Opintojen ohjauksella tuetaan lukion opiskelijaa niin, että hänen opintonsa sujuisivat, ja että hänen valmiutensa tehdä lukio-opintoja ja jatko-opintoja koskevia suunnitelmia ja valintoja kehittyisivät. Jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus saada henkilökohtaista ohjausta lukio-opintoihin ja jatko-opintoihin liittyvissä asioissa. Opiskelija voi varata ajan opinto-ohjaajalta henkilökohtaiseen keskusteluun milloin tahansa opintojensa aikana. Opinto-ohjelman muutoksista ja ongelmatilanteissa opiskelijan tulee ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan. Aineenopettaja ohjaa opiskelijaa omaan aineeseensa liittyvissä asioissa.

Ryhmänohjaaja

Ryhmänohjaajan tehtävänä on perehdyttää opiskelija lukuvuoden alussa lukiotyöskentelyyn. Hän myös tiedottaa opiskelijalle ajankohtaisista asioista sekä toimii yhteyshenkilönä kodin ja koulun välillä. Lisäksi hän

seuraa opinto-ohjaajan kanssa opiskelijan opintojen edistymistä ja kurssikertymää.

Aineenopettaja

Aineenopettaja vastaa oman aineensa opiskelusta, ohjauksesta, yo-kirjoituksiin liittyvistä asioista sekä seuraa poissaoloja opiskeltavan kurssin aikana. Hän myös ilmoittaa ryhmänohjaajille opinnoissa ilmenevistä mahdollisista ongelmista.

Oppikirjat

Lukion opiskelija voi lainata kierrätettävät oppikirjat lukion kirjastosta. Joihinkin oppiaineisiin liittyvät työ- ja harjoituskirjat on hankittava itse. Oppikirjojen lainaamisesta peritään kahtena ensimmäisenä lukuvuotena maksu, joka on 50 €/vuosi eli koko lukioajalta 100 €.

Lainatut kirjat on palautettava viimeistään lukio-opintojen päättyessä. Kun kaikki kirjat on asianmukaisesti palautettu, opiskelija voi hakea 60 euron palautusmaksua (opintojen päättyessä) koulun toimistosta. Mahdollisesti turmeltuneista ja palauttamatta jääneistä kirjoista peritään kirjan hankintahinta.

Lainausmaksu 50 € maksetaan Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukion tilille ja esittämällä kuitti kirjastonhoitajalle.

tili: FI86 5176 0440 0136 77

maksun saaja: Kuhmoisten yhtenäiskoulu

viesti: oppikirjojen lainaus 2019 - 2020 ja opiskelijan nimi

Opiskelija ei saa lainata yhtään kirjaa ennen kuin kyseinen lainausmaksu on suoritettu. Pääsääntöisesti oppikirjat palautetaan aina

jakson päättyessä kirjastoon takaisin. Kirjojen lainauksista yo-kirjoituksiin valmistautumista varten sovitaan kirjastonhoitajan kanssa. Itse hankittavista kirjoista aineenopettajat antavat lisätietoa.

Tietokoneet

Lukion opiskelija saa veloituksetta koko opiskeluajakseen opiskeluvälineeksi kannettavan tietokoneen. Koneen saa käyttöönsä opintojen alkaessa, opiskelija sekä huoltaja allekirjoittavat käyttösitoumuksen.

Opiskelija sitoutuu pitämään koneen käyttökunnossa ja mukana opiskelun aikana. Opiskelija käyttää konetta myös kurssikokeissa sekä sähköisissä yo-kokeissa.

Oppitunnit

Oppitunnit alkavat ja päättyvät seuraavasti:

1. tunti	08.10-08.55
2. tunti	09.00-09.45
3. tunti	10.00-10.45
4. tunti	10.50-11.35
ruokailu	
5. tunti	12.15-13.00
6. tunti	13.15-14.00
7. tunti	14.15-15.00
8-9. tunti	15.00-15.45-16.30

Päivänavaus

Päivänavaus pidetään pääsääntöisesti opettajajohtoisesti koulupäivinä klo 9 alkavalla oppitunnilla. Lisäksi kaikilla kouluyhteisön jäsenillä on mahdollisuus osallistua yhteisten aamunavausten pitoon erillisen listan mukaisesti.

Poissaolot ja myöhästyminen

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänellä ole poissaoloon lupaa. Poissaoloon yksittäiseltä tunnilta on pyydyttävä lupa ao. aineen opettajalta. Enintään viiden päivän poissaoloon pyydetään lupa ryhmänohjaajalta. Rehtori myöntää luvan pitempään poissaoloon.

Oppitunnit alkavat säännöllisesti, joten tunneilta ei saa myöhästyä. Jos sinulla on myöhästymiseesi pätevä syy, ilmoita siitä aineenopettajalle.

Koulusta eroaminen

Jos opiskelija eroaa koulusta, hänen on ensin keskusteltava asiasta ryhmänohjaajan ja opinto-ohjaajan kanssa. Opiskelija pyytää eroa perusteluineen kirjallisesti rehtorilta sekä palauttaa oppikirjat sekä tietokoneen (myös lunastus mahdollisuus) ennen eropäätöksen saamista. Palauttamatta jääneet kirjat laskutetaan opiskelijalta. Opiskelija saa erotodistuksen kansliasta, kun kaikki eropäivään mennessä suoritettut kurssit on arvioitu sekä velvoitteet suoritettu.

Opiskelijan oikeudet, velvollisuudet ja kurinpito

Oikeudet

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön sekä saada opetussuunnitelman mukaista opetusta ja opinto-ohjausta. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen.

Velvollisuudet

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti.

Kurinpito

Opiskelijaa, joka rikkoo järjestystä, harjoittaa opinnoissaan vilppiä tai käyttäytyy muuten epäasiallisesti, voidaan kurinpidollisesti rangaista. Kurinpitorangeistuksia ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan erottaminen oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi.

Yo-tutkinto

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta, joista äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Muut kolme pakollista ainetta opiskelija voi valita seuraavien neljän aineen joukosta: toinen kotimainen kieli, vieras kieli, matematiikka tai reaaliaine

Toisesta kotimaisesta kielestä, vieraasta kielestä tai matematiikasta on valittava vähintään yksi laajan oppimäärän mukainen koe. Tämän lisäksi opiskelija voi sisällyttää yo-tutkintoon yhden tai useamman ns. ylimääräisen kokeen oppiaineissa, joista yo-koe järjestetään.

Kokeet voi suorittaa 1 - 3 peräkkäisellä kirjoituskerralla. Tutkintoon osallistuminen edellyttää, että opiskelija on opiskellut kirjoitettavan oppiaineen kaikki pakolliset kurssit. On kuitenkin huomattava, että aineita, joita opiskelija aikoo kirjoittaa, on syytä opiskella myös ko. aineen syventävät kurssit. Tarkemmat ohjeet kirjoituksista opiskelija voi lukea Abi-oppaasta, joka jaetaan kolmannen lukuvuoden alussa.

Lisätietoja www.ylioppilastutkinto.fi/

Tupakointi

Tupakkalaki kieltää yksiselitteisesti tupakoinnin koulun sisätiloissa ja pihamaalla.

Terveydenhoito

Koululla on oma terveydenhoitaja. Hänet tavoittaa koululta 2 - 3 päivänä viikossa erillisen aikataulun mukaisesti. Syyslukukauden alussa terveydenhoitaja ilmoittaa vastaanottopäivät.

Lukion opiskelijoiden koulumatkatuki

Lukion opiskelija, jonka yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 km, on oikeutettu koulumatkatukeen. Kelan sivuilta saatavalla lomakkeella anotaan Kelalta koulumatkatukea, tuki haetaan erikseen jokaiseksi lukuvuodeksi. Lomake täytetään ja toimitetaan koululle, josta se lähetetään tarkistettuna Kelalle. Koulumatkatuen voi saada joko rahana pankkitilille tai linja-autossa käytettävän matkakortin voi ostaa matkahuollosta tuettuun hintaan.

Lisätietoja: www.kela.fi/opintotuki.fi

LUKION OPS 2016

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen kieli ja kirjallisuus

ÄI

Pakolliset kurssit

Tekstit ja vuorovaikutus	ÄI01
Kieli, kulttuuri ja identiteetti	ÄI02
Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa	ÄI03
Tekstit ja vaikuttaminen	ÄI04
Teksti ja konteksti	ÄI05
Nykykulttuuri ja kertomukset	ÄI06

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen	ÄI07
Kirjoittamistaitojen syventäminen	ÄI08

Lukutaitojen syventäminen

ÄI09

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

Luovan kirjoittamisen kurssi	ÄI10
Ilmaisutaidon peruskurssi	ÄI11
Ilmaisutaidon jatkokurssi	ÄI12

Englanti, A-oppimäärä**ENA**

Pakolliset kurssit

Englannin kieli ja maailmani	ENA01
Ihminen verkostoissa	ENA02
Kulttuuri-ilmiöitä	ENA03
Yhteiskunta ja ympäröivä maailma	ENA04
Tiede ja tulevaisuus	ENA05
Opiskelu, työ ja toimeentulo	ENA06

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kestävä elämäntapa	ENA07
Viesti ja vaikuta puhuen	ENA08

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

Tukikurssi	ENA09
Abien kertauskurssi	ENA10

Ruotsi, B1-oppimäärä**RUB1**

Pakolliset kurssit

Minun ruotsini	RUB11
Hyvinvointi ja ihmissuhteet	RUB12
Kulttuuri ja mediat	RUB13
Monenlaiset elinympäristömme	RUB14
Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi	RUB15

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Viesti ja vaikuta puhuen	RUB16
Kestävä elämäntapa	RUB17

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

Tukikurssi	RUB18
------------	-------

Abien kertauskurssi RUB19

Saksa, A-oppimäärä

SAA

Pakolliset kurssit

Kieli ja maailmani	SAA01
Ihminen verkostoissa	SAA02
Kulttuuri-ilmiötä	SAA03
Yhteiskunta ja ympäröivä maailma	SAA04
Tiede ja tulevaisuus	SAA05
Opiskelu, työ ja toimeentulo	SAA06
Kestävä elämäntapa	SAA07
Viesti ja vaikuta puhuen	SAA08

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

Tukikurssi	SAA09
Abien kertauskurssi	SAA10

Saksa, B2-oppimäärä

SAB2

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Elämän tärkeitä asioita	SAB21
Monenlaista elämää	SAB22
Hyvinvointi ja huolenpito	SAB23
Kulttuuri ja mediat	SAB24
Opiskelu, työ ja tulevaisuus	SAB25
Yhteinen maapallomme	SAB26
Kansainvälinen toiminta	SAB27
Viesti puhuen ja kirjoittaen	SAB28

Saksa, B3-oppimäärä

SAB3

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen	SAB31
Matkalla maailmassa	SAB32
Elämän tärkeitä asioita	SAB33
Monenlaista elämää	SAB34
Hyvinvointi ja huolenpito	SAB35

Kulttuuri ja mediat	SAB36
Opiskelu, työ ja tulevaisuus	SAB37
Yhteinen maapallomme	SAB38

Ranska, B2-oppimäärä **RAB2**

Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Elämän tärkeitä asioita	RAB21
Monenlaista elämää	RAB22
Hyvinvointi ja huolenpito	RAB23
Kulttuuri ja mediat	RAB24
Opiskelu, työ ja tulevaisuus	RAB25
Yhteinen maapallomme	RAB26
Kansainvälinen toiminta	RAB27
Viesti puhuen ja kirjoittaen	RAB28

Ranska, B3-oppimäärä **RAB3**

Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen	RAB31
Matkalla maailmassa	RAB32
Elämän tärkeitä asioita	RAB33
Monenlaista elämää	RAB34
Hyvinvointi ja huolenpito	RAB35
Kulttuuri ja mediat	RAB36
Opiskelu, työ ja tulevaisuus	RAB37
Yhteinen maapallomme	RAB38

Venäjä, B3-oppimäärä **VEB3**

Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen	VEB31
Matkalla maailmassa	VEB32
Elämän tärkeitä asioita	VEB33
Monenlaista elämää	VEB34
Hyvinvointi ja huolenpito	VEB35
Kulttuuri ja mediat	VEB36
Opiskelu, työ ja tulevaisuus	VEB37
Yhteinen maapallomme	VEB38

Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus **MAY**

Pakollinen kurssi

Luvut ja lukujonot	MAY01
--------------------	-------

Matematiikan pitkä oppimäärä**MAA****Pakolliset kurssit**

Polynomifunktiot ja -yhtälöt	MAA02
Geometria	MAA03
Vektorit	MAA04
Analyyttinen geometria	MAA05
Derivaatta	MAA06
Trigonometriset funktiot	MAA07
Juuri- ja logaritmifunktiot	MAA08
Integraalilaskenta	MAA09
Todennäköisyys ja tilastot	MAA10

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Lukuteoria ja todistaminen	MAA11
Algoritmit matematiikassa	MAA12
Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi	MAA13

Koulukohtainen soveltava kurssi

Pitkän matematiikan ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi	MAA14
---	-------

Matematiikan lyhyt oppimäärä**MAB****Pakolliset kurssit**

Lausekkeet ja yhtälöt	MAB02
Geometria	MAB03
Matemaattisia malleja	MAB04
Tilastot ja todennäköisyys	MAB05
Talousmatematiikka	MAB06

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Matemaattinen analyysi	MAB07
Tilastot ja todennäköisyys II	MAB08

Koulukohtainen soveltava kurssi

Lyhyen matematiikan kertauskurssi	MAB09
-----------------------------------	-------

Biologia**BI****Pakolliset kurssit**

Elämä ja evoluutio	BI01
--------------------	------

Ekologia ja ympäristö	BI02
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Solu ja perinnöllisyys	BI03
Ihmisen biologia	BI04
Biologian sovellukset	BI05
Koulukohtaiset soveltavat kurssit	
Herbaario	BI06
Biologia yo-kokeen kertauskurssi	BI07
Maantiede	GE
Pakollinen kurssi	
Maailma muutoksessa	GE01
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Sininen planeetta	GE02
Yhteinen maailma	GE03
Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta	GE04
Koulukohtaiset soveltavat kurssit	
Maantiede yo-kokeen kertauskurssi	GE05
Fysiikka	FY
Pakollinen kurssi	
Fysiikka luonnontieteenä	FY01
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Lämpö	FY02
Sähkö	FY03
Voima ja liike	FY04
Jaksollinen liike ja aallot	FY05
Sähkömagnetismi	FY06
Aine ja säteily	FY07
Koulukohtainen soveltava kurssi	
YO-kokeen kertauskurssi fysiikka	FY08
Kemia	KE
Pakollinen kurssi	

	Kemiaa kaikkialla	KE01
Valtakunnalliset syventävät kurssit		
	Ihmissen ja elinympäristön kemiaa	KE02
	Reaktiot ja energia	KE03
	Materiaalit ja teknologia	KE04
	Reaktiot ja tasapaino	KE05
Filosofia		FI
Pakolliset kurssit		
	Johdatus filosofiseen ajatteluun	FI01
	Etiikka	FI02
Valtakunnalliset syventävät kurssit		
	Yhteiskuntafilosofia	FI03
	Tieto, tiede ja todellisuus	FI04
Psykologia		PS
Pakollinen kurssi		
	Psyykinen toiminta ja oppiminen	PS01
Valtakunnalliset syventävät kurssit		
	Kehittyvä ihminen	PS02
	Tietoa käsittelevä ihminen	PS03
	Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys	PS04
	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen	PS05
Koulukohtaiset soveltavat kurssit		
	Sosiaalipsykologia	PS06
	YO-kokeen valmennuskurssi	PS07
Historia		HI
Pakolliset kurssit		
	Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa	HI01
	Kansainväliset suhteet	HI02
	Itsenäisen Suomen historia	HI03
Valtakunnalliset syventävät kurssit		
	Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys	HI04
	Ruotsin itämaasta Suomeksi	HI05
	Maailman kulttuurit kohtaavat	HI06

Koulukohtainen soveltava kurssi

Maailma tänään, yo-kokeeseen valmentava kurssi HI07

Yhteiskuntaoppi

YH

Pakolliset kurssit

Suomalainen yhteiskunta YH01

Taloustieto YH02

Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma YH03

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Kansalaisen lakitieto YH04

Koulukohtainen soveltava kurssi

Yo-kokeen valmennuskurssi YH05

Uskonto

UE

Pakolliset kurssit

Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä UE01

Maailmanlaajuinen kristinuskko UE02

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä UE03

Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa UE04

Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa UE05

Uskonnot ja media UE06

Uskonto ortodoksinen

UO

Pakolliset kurssit

Uskonto ilmiönä – ortodoksisuus, juutalaisuus ja islam UO1

Ortodoksisuus maailmassa UO2

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä UO3

Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa UO4

Taide ortodoksisuudessa ja muissa uskonnoissa	UO5
Ortodoksisuus ja uskonnot mediassa	UO6

Elämäkatsomustieto**ET**

Pakolliset kurssit

Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu	ET1
Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä	ET2

Terveystieto**TE**

Pakollinen Kurssi

Terveysten perusteet	TE01
----------------------	------

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Ihminen, ympäristö ja terveys	TE02
Terveyttä tutkimassa	TE03
Terveystiedon kertauskurssi	TE04

Musiikki**MU**

Pakolliset kurssit

Musiikki ja minä	MU01
Moniääninen Suomi	MU02

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Ovet auki musiikille	MU03
Musiikki viestii ja vaikuttaa	MU04

Kuvataide**KU**

Pakolliset kurssit

Kuvat ja kulttuurit	KU01
Muotoillut ja rakennetut ympäristöt	KU02

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Osallisena mediassa	KU03
Taiteen monet maailmat	KU04

Liikunta	LI
Pakolliset kurssit	
Energiaa liikunnasta	LI01
Aktiivinen elämäntapa	LI02
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Terveyttä liikkuen	LI03
Yhdessä liikkuen	LI04
Hyvinvointia liikkuen	LI05
Opinto-ohjaus	OP
Pakolliset kurssit	
Minä opiskelijana	OP01
Jatko-opinnot ja työelämä	OP02
Koulukohtaiset soveltavat kurssit	
Työelämään tutustuminen	OP03
Aktiivinen kansalainen ja yrittäjäyys	OP04
Tietotekniikka	AT
Koulukohtaiset soveltavat kurssit	
Tietotekniikan perustaidot lukiossa	AT01
Tietotekniikan monipuolinen käyttö	AT02
Teemaopinnot	TO
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
Monitieteinen ajattelu	TO01
Tutkiva työskentely teknologialla	TO02
Osaaminen arjessa	TO03
Lukiodiplomit	LD
Valtakunnallinen syventävä kurssi	
Liikunnan lukiodiplomi	LD04
Hevosien hoito ja ratsastus	aHHR
Ratsastus 1-5	aHHR1 - aHHR5
Hevostaidot	aHHR6
Hevosten perushoito	aHHR

Rehut ja ruokinta	aHHR8
Hevosten terveydenhoito	aHHR9
Hevosjalostus	aHHR10
Hevostalous Suomessa	aHHR11
Ratsuhevosen ratsastaminen ja valmennus	aHHR12
Säännölliseen hevosenkäsittelyyn ja hoitoon keskittyvä kurssi	HHR13
Ratsastusvalmennuksista kertyvä kurssi	HHR14